

NTNU Campusutvikling

– Oppsummering og behandling av merknader til planprogrammet

Rapport

2018-06-27

Revidert: 2018-08-20

Forfattet av:

Arnhild Herrem

Godkjent av:

Arnt Ove Okstad

Rapport

Tittel NTNU Campusutvikling – oppsummering og behandling av merknader til planprogrammet			
Oppdragsgiver NTNU Campusutvikling		Forfatter Arnhild Herrem	
Oppdragsleder Arnt Ove Okstad		oppdrags nr. 17360	rapport nr. 1
		rev.nr. 2	ant. sider 18
		dato 20.08.2018	
Sammendrag			
<p>Merknadene er gjennomgått for å:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avklare hva som krever nye vurderinger • Avklare hva som ikke kan imøtekommes • Avklare hvor nye vurderinger skal inngå • Avklare når vurderingene skal konkretiseres i tiltak/løsninger <p>Resultatet av gjennomgangen av de mottatte merknadene er at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det gjøres mer detaljerte vurderinger av flere tema og områder • Tilleggsutredninger sendes på høring/offentlig ettersyn høsten 2018 før kommunens behandling av planprogram med prinsipplan og VPOR våren 2019. 			

1 Innhold

2	<i>Innledning</i>	5
2.1	Grunnlaget for planprogrammet	5
2.2	Behandling av planprogrammet	5
2.3	Metodikk for høring/offentlig ettersyn/medvirkning	5
2.4	Begrep	5
3	<i>Mottatte merknader</i>	6
4	<i>Møter i høringsperioden</i>	7
5	<i>Oppsummering av merknader</i>	7
5.1	Prosess	7
5.2	Verneverdier, kulturminner og kulturmiljø	8
5.3	Park og grøntområder	9
5.4	Geoteknikk	9
5.5	Miljø og klima	10
5.6	Trafikk og logistikk	10
5.7	Tilgjengelighet og universell utforming	11
5.8	Knutepunkt	11
5.9	Næringsliv og samarbeidspartnere	11
5.10	Studentvelferd og studentfrivillighet	12
5.11	Annet	13
6	<i>Behandling av tema</i>	13
6.1	Prosess	13
6.2	Verneverdier, kulturminner og kulturmiljø	14
6.3	Park og grøntområder	14
6.4	Geoteknikk	14
6.5	Miljø og klima	15
6.6	Trafikk og logistikk	15
6.7	Tilgjengelighet og universell utforming	16
6.8	Knutepunkt	16
6.9	Næringsliv og samarbeidspartnere	16
6.10	Studentvelferd og studentfrivillighet	16

6.11	Annet	17
7	Oppsummering	18
8	Vedlegg	18

2 Innledning

2.1 Grunnlaget for planprogrammet

Planprogrammet for NTNU Campusutvikling skal være et verktøy for å gi forutsigbarhet om hvilke utredninger som skal gjennomføres, hvilke metoder som skal benyttes, innsamling av data, tidsforløp og prosess i de påfølgende reguleringsprosessene. Planprogrammet sammen med prinsipplan og veiledende plan for offentlige rom skal legge fundamentet for de kommende reguleringsplanene.

2.2 Behandling av planprogrammet

Planprogrammet ble behandlet i bygningsrådet i Trondheim kommune 06.03.2018. Planprogrammet ble vedtatt sendt på høring og utlagt til offentlig ettersyn samtidig med at bygningsrådet vedtok føringer for det videre arbeidet. Det vises til bygningsrådets saksprotokoll.

2.3 Metodikk for høring/offentlig ettersyn/medvirkning

Arbeidet med planprogrammet ble varslet igangsatt ved kunngjøring i Adresseavisen 30.06.2017 og 04.07.2017 og via brev av 27.06.2017 til offentlige instanser, organisasjoner og hjemmelshavere innenfor planområdet. I forbindelse med igangsatt arbeid med planprogrammet ble det gjennomført ulike møter med ulike aktører. Prosess i tilknytning til varsling om igangsatt arbeid omtales ikke nærmere her.

I henhold til kravene i plan- og bygningsloven § 4-1 ble høring og offentlig ettersyn kunngjort i Adresseavisen 10.03.2018 og 13.03.2018 og varslet via brev av 07.03.2018 til offentlige instanser, organisasjoner og hjemmelshavere innenfor planområdet. I tilknytning til høringsperioden ble det gjennomført møter med offentlige instanser, ulike organisasjoner, interessenter innen næringslivet og ulike informasjons- og folkemøter for alle interesserte. Alle som har kommet med merknader til planprogrammet har fått tilbakemelding om at merknadene er mottatt og at det utarbeides en rapport som gir en oppsummering og vurdering av behandling av merknadene.

Alt materiale som er utarbeidet er gjort tilgjengelig på NTNU Campusutviklings nettsted.

2.4 Begrep

Offentlig ettersyn	Når loven her bestemmer at et forslag skal legges ut til offentlig ettersyn, skal minst ett eksemplar av forslaget være lett tilgjengelig for alle, slik at enhver kan sette seg inn i det.
Høring	Når loven her bestemmer at et planforslag skal sendes på høring, skal forslaget sendes til alle statlige, regionale og kommunale myndigheter og andre offentlige organer, private organisasjoner og institusjoner, som blir berørt av forslaget, til uttalelse innen en fastsatt frist.
Innspill	Tilbakemelding i forbindelse med varsel om oppstart av planarbeid
Merknad	Tilbakemelding i forbindelse med høring/offentlig ettersyn av planprogram og/eller reguleringsplan.
Klage	Tilbakemelding til kommunens myndighet etter at det er fattet et formelt enkeltvedtak (enkeltvedtak er f. eks. godkjenning av en reguleringsplan, men ikke fastsetting av planprogram, da det er et prosessvedtak).
Innsigelse	Det er bare offentlige myndigheter som kan fremme innsigelse under bestemte forutsetninger, jf. plan- og bygningsloven § 5-4.

3 Mottatte merknader

Innspill i tilknytning til varslingen fulgte planprogrammet til kommunens behandling for høring/utleggelse til offentlig ettersyn. Disse omtales derfor ikke nærmere her.

For høring/offentlig ettersyn er det ved fristens utløp kommet merknader fra 58 ulike aktører. Følgende aktører har levert merknader:

Offentlige instanser	Organisasjoner	Næringsliv	Privatpersoner
Statens vegvesen Bane NOR	Studenttinget Folkeaksjon Bevar Høyskoleparken	NHO Trøndelag I.K. Lykke Eiendom AS	Marit Skimmeli Aase Bie
Trøndelag fylkeskommune og Riksantikvaren	Ekorna i Høyskoleparken	Lincoln AS	Svend Aakhus
Trøndelag brann og redningstjeneste Fylkesmannen i Trøndelag	Trærne i Hesthagelunden Brukerråd Klæbuveien barnehage LUKS Lerkendal borettslag Lerkendal borettslag med flere Norges triatlonforbund Linjeforeninger samlet Gløshaugen, Tyholt og Øya Midt-Norge Bandyregion Norges fotballforbund Trøndelag Norges handikapforbund Trøndelag FAU Singsaker og Rosenberg skoler Naturvernforbundet Trondheim Norges idrettsforbund Trøndelag krets Norges studentidrettsforbund Singsaker vel Studenttinget NTNU Velferdstinget i Gjøvik, Ålesund og Trondheim Fortidsminneforeningen DTA Idrettsrådet i Trondheim Linjeforeningsforumet Dragvoll Norges Danseforbund Danseregion Midt-Norge NTNUI Dans NTNUI Studentersamfundet Borettslaget Schøyens gate 10 Syklistenes landsforbund	Næringsforeningen i Trondheimsregionen SINTEF Sit St. Olavs Hospital	Elisabeth W. Fremo Sondre Bergem Sørheim Gunnar Sørum Gro Hatlen Steffen Wellinger Ellen Kolkind Mia Koren Sissel Anita Brevad Wenche og Anders Thorstensen Anders T. Windsor Elisabeth Østgaard Even Øiseth Lise Sætervik Per Olav Østbyhaug

Merknader i tilknytning til høring og offentlig ettersyn av planprogrammet fra mars-mai 2018 følger denne rapporten som vedlegg.

4 Møter i høringsperioden

I forkant av og undervegs i utarbeidelsen av planprogrammet, er blant annet følgende aktiviteter gjennomført:

09.09.2016	Åpent møte om overordna lokalisering av campus
16.01.2017	Åpent møte om NTNU campusutvikling
18.01.- 10.02.2017	Utstilling av ideforslag til samlet campus
30.01.- 06.02.2017	Avstemming av «Folkets favoritt»
11.05.2017	Byvandring i bycampus – en bydel med historie
23.05.2017	Byvandring i bycampus – Elgeseter for fotgjengere
12.06.2017	Nabomøte
07.09.2017	Nabomøte om alternativer
05.10.2017	Nabomøte om byliv og utredningstema

I høringsperioden er blant annet følgende aktiviteter gjennomført:

Mars - mai 2018	Møter med ulike næringslivsaktører
Mars – mai 2018	Møter med ulike hjemmelshavere
Mars – mai 2018	Møter internt NTNU: Velferdsting, dekanmøte, prosjektstyret, referansegruppe m. fl.
15.03.2018	Åpent folkemøte
12.04.2018	Åpent informasjonsmøte
06.02.2018	Folkeaksjon Bevar Høyskoleparken møter rektor ved NTNU
09.04.2018	Møte med Folkeaksjon Bevar Høyskoleparken
06.03.2018	Møte FAU Singsaker skole
05.04.2018	Møte Sit
09.04.2018	Møte Naturvernforbundet
17.04.2018	Møte Sykelistenes landsforbund og LUKS
26.04.2018	Møte FAU Rosenberg skole
20.03.2018	Møte Fylkesutvalget
21.03.2018	Møte Regionalt planforum
03.04.2018	Møte Trondheim kommune – seniorråd
03.04.2018	Møte Trondheim kommune – ungdommens bystyre
03.04.2018	Møte Trondheim kommune – råd for personer med nedsatt funksjonsevne
05.04.2018	Møte med Riksantikvaren, Trøndelag fylkeskommune og Byantikvaren
10.04.2018	Møte med Trondheim kommune - studentråd

5 Oppsummering av merknader

5.1 Prosess

Offentlige myndigheter slutter seg til valgt prosess, men stiller noen krav til samtidighet for en del dokumentasjon. Private personer og organisasjoner er kritiske til prosessen og mener prosessen ikke oppfyller kravene til planlegging etter plan- og bygningsloven og at materialet ikke er i tråd med gjeldende og pågående planarbeid i kommunen.

Noen angir at det er ugunstig at bygningsrådet ikke ønsker å sende alle tomtene ut på høring, og at dette burde vært avklart tidligere.

Fylkesmannen i Trøndelag mener planprogrammet gir forutsigbarhet med hensyn til prosess og alternativer og fastsetting av utredningsbehov, samtidig som det muliggjør involvering og medvirkning tidlig i planprosessen av berørte parter. Fylkesmannen anbefaler at det utarbeides et overordnet veiledende

program for offentlige rom/infrastruktur. Fylkesmannen anbefaler at planprogram og veiledende program for offentlige rom/infrastruktur behandles og fastsettes samtidig. Fylkesmannen anbefaler at listen med utredningstema presiseres med hensyn på hvordan utredningene skal gjennomføres og om det vil være krav til ny kunnskap, før sluttbehandling av planprogrammet. Fylkesmannen minner om og forventer at Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen, legges til grunn for det videre arbeidet. Fylkesmannen minner også om at det har kommet en ny veileder om samfunnsikkerhet i kommunenes arealplanlegging og at denne bør følges i det videre arbeidet.

Fylkeskommunen er positiv til planprogrammet og kommunens utleggingsvedtak. Fylkeskommunen mener planprogrammet bør vise til Strategi for innovasjon og verdiskapning i Trøndelag, vedtatt i Fylkestinget i desember 2017.

Det stilles spørsmål knyttet til involvering, hvorfor det ikke skal utarbeides en kommunedelplan og hvilken risiko som er knyttet til geotekniske forhold og områdestabilitet. Det påpekes at det ikke er samsvar mellom planprogrammet som ble sendt på høring og bygningsrådets vedtak av 6. mars 2018 og at det er uklart hva som er på høring. Det angis også at materialet er uoversiktlig og vanskelig å sette seg inn i, og dette beskrives som et demokratisk problem. Noen angir at kriterier og vektning ved evaluering av alternativ bør gjennomgås.

Det påpekes at det må utarbeides reviderte dokumenter som synliggjør innspill fra varsling av oppstart og merknader i forbindelse med høring, beskriver negative konsekvenser, beskriver utførte nødvendige utredninger, synliggjør måloppnåelsen og presiserer listen over utredningstemaene. Det angis også at planprogrammet ikke må inneholde reguleringer/bestemmelser som vanskeliggjør realisering av pågående prosjekter og planer innenfor planområdet. Det er ønskelig å utvide planområdet slik at områder knyttet til funksjoner som Sit har ansvar for, kan tas med i planområdet. Videre er det ønskelig å utvide planområdet slik at alle kryss inn til området tas med for å sikre gode sammenhengende løsninger for alle trafikantgrupper.

Det forventes at materialet bearbeides og sendes på ny høring før fastsettelsen av planprogrammet. Det forventes også at VPOR og planprogram fastsettes samtidig i bystyret.

Det er mottatt ønsker om at områdene ved Hesthagen, Vestskråningen i sør, Fengselstomta, Riksarkivet, Trekanttomta, Grensen, områdene sør for Realfagsbygget og området ved Skiboli utredes særskilt. Det er mottatt forslag til hvordan disse områdene bør utnyttes.

5.2 Verneverdier, kulturminner og kulturmiljø

Trøndelag fylkeskommune angir at det bør tas spesielt hensyn til verneverdiene ved utforming av ny bebyggelse rundt Studentersamfundet og Statsarkivet, sikten mellom Midtbyen og Hovedbygningen bør bevares. Det påpekes at deler av Høyskoleparken og Høyskoleplataet er fredet og at bygningsmiljøer har betydelig bevaringsverdi. Landskapsdraget rundt Gløshaugen bør bevares.

Riksantikvaren er glad for at det kulturhistoriske viktige grøntdragene rundt NTNU ivaretas.

Riksantikvaren påpeker at det er store kulturminneinteresser knyttet til trehusbebyggelsen i Grensen, Statsarkivet og Studentersamfundet. Riksantikvaren ber om at kulturminneverdiene tillegges stor vekt i det videre arbeidet og at den gode dialogen opprettholdes.

Grensen: Fylkeskommunen påpeker at det er viktig at siktrommet mellom Midtbyen og Hovedbygningen opprettholdes og at den eldre trehusbebyggelsen må hensyntas. Riksantikvaren er opptatt av at trærne i den fredede alléen langs Høyskolevegen og at ev. inngrep som kan svekke disse må avklares med Riksantikvaren. Riksantikvaren er også opptatt av siktrommet mellom Midtbyen og Hovedbygningen og

ønsker dialog i forbindelse med mulighetsstudiene i området. Enkelte privatpersoner angir at Grensen må bevares.

Gløshaugen: Riksantikvaren er opptatt av de fredede bygningene og grøntanleggene. Mulige byggeområder ved Gamle Elektro og Gamle Fysikk har handlingsrom og Riksantikvaren ønsker dialog i forbindelse med mulighetsstudiene i området.

Sørområdet: Riksantikvaren mener at utvikling i sørområdene er en god løsning, men at det er viktig at Lerchendal gård hensyntas i det videre arbeidet.

Noen påpeker tilgrensende områders arkitektur- og kulturhistoriske verdi og at dette må ivaretas. Det angis også at fredete bygninger på Gløshaugen må bevares og ikke bygges inn, plassen bak Hovedbygget må bevares.

5.3 Park og grøntområder

Fylkesmannen i Trøndelag mener det er positivt at det er fokus på helhetlig grønnstruktur. Fylkesmannen mener det er viktig å gjøre en overordnet vurdering av grønnstrukturen, at de mest attraktive områdene bevares og at ev. bygging i park kompenseres. Dette er viktig i forhold til barn og unges oppvekstvilkår og folkehelseperspektivet. Det bør settes krav til størrelse og kvalitet på grøntområder i overordnet plan.

Det er mottatt mange innspill på at hele Høyskoleparken må bevares, herunder viktigheten av sammenhengende grøntområder, styrking av grønnstrukturen, landskapsformasjon, sol-/skygge-forhold, biologisk mangfold og inngrepsfri natur. Mange av innspillene understreker parkområdenes betydning for helsefremmende aktivitet og opplevelse, opplevelse av lys, luft, rom, ro, lek, utsikt og identitetsbygging for NTNU og bydelen. Noen angir at økt antall studenter/ansatte vil medføre økt bruk av parken og at alt arealet dermed er nødvendig for å opprettholde funksjonen. Det etterspørres et arealregnskap som viser tilgjengelig uteareal før og etter planlagt utbygging. Mange påpeker at det også er viktig å bevare Hesthagen og skråningen opp til Gløshaugenplatået uten bebyggelse, mens andre mener at en ev. bebyggelse må være åpen for gjennomgang. Noen angir at bygging i park i nord ville ha blitt en god innfallspport til campus og et tydelig knutepunkt.

Noen påpeker påvirkning av grøntområdene i anleggsfasen, da større areal beslaglegges, midlertidige deponi- og riggområder etableres og området utsettes for støv- og støyplager.

Det er også mottatt innspill om at grønnstrukturen i Dødens dal må bevares.

Noen angir at eksisterende parkareal må utbedres og forvaltes for å øke tryggheten og tilgjengeligheten både sommer og vinter.

5.4 Geoteknikk

Fylkesmannen angir at stabilisering i Nidelva er en forutsetning for en ev. utbygging på Fengselstomta. Fylkesmannen påpeker at Nidelva er et nasjonalt laksevassdrag og at inngrep i elva må utredes. Fylkesmannen ønsker dialog om tiltaket og behovet for og kravet til utredninger.

Noen uttrykker bekymring for den geotekniske situasjonen og områdestabiliteten, også for Dødens dal. Merknadene omfatter bekymring knyttet til sikkerhet, risikoer og skade på eksisterende bebyggelse. Det er ønskelig at de geotekniske forholdene kommuniseres til de som ev. kan bli berørt.

5.5 Miljø og klima

Fylkesmannen oppfordrer NTNU til å ta i bruk nye energiløsninger, bygge plusshus og grønne tak og at det stilles krav om dette i overordnet plan. Fylkesmannen angir at det bør vurderes om det bør settes krav om at anleggsarbeidene skal være mest mulig utslippsfrie. Fylkesmannen i Trøndelag angir at det er viktig at prinsipplanen gir tydelige og presise kvalitetskrav som kan legges til grunn for videre planlegging. Fylkesmannen angir at støy- og luftkvalitet må utredes i de enkelte reguleringsplanene, herunder beregninger, kart, kvalitetskrav og uteareal med tilfredsstillende støyforhold.

Trøndelag fylkeskommune mener samling av campus, mindre bilbruk, mer bruk av kollektivtransport, sykkel og gange og gode bygningstekniske løsninger vil være positivt i et klimaperspektiv.

Trøndelag brann- og redningstjeneste påpeker at lading av el-biler og parkering av gassdrevne biler bør unngås under terreng. Det påpekes også at dersom det skal benyttes solenergi, må tilgjengeligheten for innsatsmannskap hensyntas.

Noen angir at veiledende plan for offentlige rom bør understreke den grønne profilen som er ønskelig for ny campus, herunder grønne bygg, grønne møtesteder, grønne tak, trebyen Trondheim inkludert gangbruer o.l.

5.6 Trafikk og logistikk

Fylkesmannen mener at antall parkeringsplasser bør holdes på et minimum og parkeringsareal bør legges under terreng. Sentrale områder bør planlegges uten parkeringsplasser. Kapasiteten på transportsystemene for gående, syklende og kollektivreisende må være sterk. Fylkesmannen påpeker at anleggsfasen vil være langvarig og at det bør settes krav om at det lages en konkret plan for anleggsgjennomføring for det enkelte prosjekt.

Trøndelag fylkeskommune påpeker at det viktig at man i den videre planleggingen sikrer kollektivtrafikken en god framkommelighet i Elgeseter gate.

Statens vegvesen forutsetter at trafikkrapporten som følger planprogrammet, blir hensyntatt i de videre reguleringsarbeidene og at eksisterende sykkelruter videreføres og kobles til sykkelruter i området. Det påpekes at reguleringsplanen for Elgeseter gate er uavklart, men at denne kan påvirke videre arbeid for en samlet campus. Statens vegvesen anbefaler at antall parkeringsplasser for bil ses i sammenheng med nullvekstmålet og reduseres fra dagens antall og at det bør lages en helhetlig oversikt over antall parkeringsplasser.

Bane NOR ber om at hensynet til Stavne-Leangenbanen og areal for utvidelse av jernbanen sikres.

Trøndelag brann og redningstjeneste påpeker viktigheten av god tilgjengelighet for effektiv rednings- og slukkeinnsats, både i anleggsperioden og i driftsperioden. Dette omfatter minste kjørebredde, maksimal stigning, minste fri kjørehøyde, svingradius og akseltrykk.

Det angis behov for et sentralt varemottak som sikrer adkomst med store kjøretøy og med minst mulig påvirkning på området og andre trafikanter. Det angis hvilke krav som må stilles for at vareleveringen skal kunne skje trafikksikkert, hvilke fysiske rammer som er nødvendig og i henhold til krav i Arbeidsmiljøloven og IK-Matforskriften.

Det er mottatt innspill knyttet til behov for nye gang- og sykkelveger nord/sør og øst/vest, tilrettelegging for slakere adkomster og etablering av campussykkelordning. Videre er det påpekt behov for ny gang/sykkelbru over Nidelva mellom Øya og Kalvskinnet.

Noen merknader gjelder ønsker knyttet til opprusting og bearbeidelse av Elgeseter gate. Noen merknader er knyttet til sikring av skoleveg, Gløshaugveien som hovedgangveg, utbedring av forbindelseslinjer i park uten bygg, prioritering av kommunikasjonsårene inn/ut av campusområdet og innvendig på campus. Videre påpekes viktigheten av forbindelsen mellom nordvestre del av Gløshaugplatået og Elgeseter gate og at tilknytning med campusfunksjoner langs Elgeseter gate bør skje i nord.

Noen påpeker fare for økt trafikk og mer fremmedparkering i nabolaget og forutsetter at sikring av skoleveger blir tilstrekkelig ivaretatt.

Det angis behov for effektiv transport til og internt på campus med god busstilgang, tilrettelegging for sykkel/bysykkel.

5.7 Tilgjengelighet og universell utforming

Trøndelag fylkeskommune angir at de gjerne bidrar i dialogen for å finne gode løsninger for en god kobling mellom Hesthagen og Gløshaugenplatået. Fylkeskommunen mener at man kan akseptere en forbindelse med heis som i minst mulig grad medfører blokkering av grøntdraget.

Noen angir behov for å bedre tilgjengeligheten mellom Gløshaugplatået og Handelshøyskolen. Det er påpekt at det er behov for gode og tilgjengelige forbindelseslinjer på kryss og tvers internt i NTNU bycampus, dvs. mellom Gløshaugen, Øya og Kalvskinnet, samt mot Valgrinda. Det er ønskelig at universell utforming og tilgjengelighet vurderes på Gløshaugplatået.

For å kunne ivareta ansatte og studenter med nedsatt funksjonsevne, er det behov for universelt utformede traséer på hele campusområdet innendørs og utendørs mellom bygninger, tilgang til viktige knutepunkt, tilgang med bil «til døra», parkering, tilrettelegging mellom metrobusstasjonene, arealbehov over nasjonal arealnorm for arbeidsplasser, etablering av toalett/rom for personlig assistanse, lagerrom og ladepunkter.

5.8 Knutepunkt

Trøndelag fylkeskommune påpeker at det viktig med et nettverk av knutepunkt og levende laboratorium. Det angis at området ved Studentersamfundet må oppgraderes til et sentralt knutepunkt. Videre er det angitt at dagens bebyggelse på Gløshaugen er innadvendt og må åpnes opp for gjennomganger og utadrettete funksjoner. Noen angir at sambruksfunksjoner og gode knutepunkt er viktig for byintegreringen, og at Studentersamfundet og Handelshøyskolen med metrobusstasjoner er viktige knutepunkt og innfartsårer til campus.

Det angis at koblingene mellom de eksisterende campusområdene må oppleves som samlende for at man skal kunne skape en felles NTNU-kultur. Gløshaugen må åpnes opp og Elgeseter gate må oppleves som en mindre barriere.

5.9 Næringsliv og samarbeidspartnere

Trøndelag fylkeskommune påpeker at utvikling av NTNU har stor nasjonal/regional betydning også i et nærings- og utviklingsperspektiv, jf. Strategi for innovasjon og verdiskapning i Trøndelag. NTNU må få mulighet til å utvikle seg, også på lang sikt.

Næringslivet påpeker NTNUs viktige betydning for samfunnsutviklingen og næringslivet og at dette bør gjenspeiles i prosessen. NTNUs samarbeidspartnere bør synliggjøres i planprogrammet. Næringslivet angir også at private aktører bør kunne bygge rett ved/på campus for i sikre integrasjon av næringslivet, at NTNU bør ha størst mulig ramme for å kunne inkludere tilrettelegging for mulige samarbeidspartnere og at det er

viktig å bygge for å sikre fleksibilitet for samarbeid. Videre angis det at NTNU bør følge opp samarbeidspartnere, avklare ønsker og sjekker ut næringsaktører utenfor Trondheim som ev. nye partnere.

Hjemmelshaver til eiendommene Håkon Jarls gate 8 og 10 tilbyr at eiendommene kan utvikles til campusformål, inkludert studentrelaterte formål og studentboliger.

Hjemmelshaver til eiendommen Elgeseter gate 21 har fremmet en mulighetsstudie med høy utnyttelse og universell utformet forbindelse mellom Gløshaugplatået og Elgeseter gate.

SINTEF og Sit er nære samarbeidspartnere til NTNU i dag. Det påpekes at SINTEFs eiendomsportefølje og mulighet for sambruk av arealer bør beskrives nærmere i planprogrammet da SINTEF ønsker at samarbeidet videreføres og forsterkes. SINTEF angir at samlokalisering er et suksesskriterium. SINTEF angir også ønsker og behov knyttet til eksisterende bebyggelse, og de har konkrete planer som kan bidra til økt fleksibilitet for NTNU.

Sit støtter NTNUs planer og mener det er en fordel om kompakt, tett, høy bebyggelse tas med i utredningstemaene, samt funksjonelle sammensetninger. Sit uttrykker ønsker om en utvidet planavgrensning ved Idrettsbygget, kvartalet med Klostergata 56 og areal sør for Strandveien. Videre ønsker de areal for studentboliger og idrettsbygg vurdert på enkelteiendommer. Sit angir en arealoversikt på behov, både som erstatning og som kapasitetsøkning.

Det påpekes at det er viktig at Studentersamfundet får nødvendig areal for utvidelse av sin virksomhet på Fængselstomta

5.10 Studentvelferd og studentfrivillighet

Det er stilt flere spørsmål om det er planlagt en erstatning for Dragvoll idrettssenter. Det uttrykkes behov for at dette erstattes før Dragvoll legges ned, samt at det er behov for en kapasitetsøkning. Noen ønsker ett stort anlegg for å samle aktivitetene, mens andre angir behov for flere anlegg. Det angis også behov for aktivitetsområder utendørs. Mange understreker idrettens og de fysiske aktivitetenes betydning for studentenes helse og psykososiale læringsmiljø. Det fokuseres også på tilrettelegging for ulike typer aktivitet fra hallidretter, utendørsidretter og dans. Det bes om at konsekvensene for studentidretten lokalt, regional og på landsbasis blir vurdert.

Linjeforeningene ved NTNU Dragvoll og NTNU Gløshaugen, Øya og Tyholt angir viktigheten av sitt arbeid for studentenes trivsel og samhørighet. Det påpekes behov for linjeforeningskontor med oppholdsrom, kjøkkenfasiliteter og lager, samt tilgang til større lokaler ved større sosiale arrangement, kontakt med næringsliv o.l. Det angis også at linjeforeningenes lokaler bør ligge sentralt plassert på campus. Videre påpekes behov for gode lesesal muligheter og tilgang på arbeidsrom.

Videre angis det at det er behov for barnehage og studentboliger med tilhørende tjenester på eller i umiddelbar nærhet av campus.

Noen påpeker at det er viktig at avstanden mellom de ulike forelesningsstedene er minst mulig og at campus derfor bør bygges nord- og vestover, mens sørover kan være en framtidig mulighet. Videre er fortetting på Gløshaugen positivt, men studentarealer som fjernes må erstattes.

Det er mottatt forslag om at bryggerekkene i Kjøpmannsgata bør vurderes om de egner seg til studentfasiliteter som tegnesal/grupperom for å integrere campus i byen.

5.11 Annet

Trøndelag brann- og redningstjeneste påpeker forhold knyttet til teknisk infrastruktur som brannkummer, slukkevannskapasitet, sprinkleranlegg. Videre angis forhold knyttet til risiko i tettbebyggelse, krav til byggeavstander og oppbevaring av farlige stoff.

Noen er bekymret for forringelse av sine boligeiendommer og hyblifisering av områdene rundt campus. Det påpekes manglende gatefeiling og at det er beboerne som sørger for å plukke søppel i nærområdene. Det forventes at kommunen løser utfordringen med forsøpling.

Det angis at bebyggelsen på Gløshaugen er lukket, vender baksiden til nabobebyggelsen og framstår som utilgjengelig.

6 Behandling av tema

6.1 Prosess

Arbeidet med planprogrammet følger kravene i plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredning for planer etter plan- og bygningsloven. I forskrift om konsekvensutredning angis det særskilt at planprogram kan benyttes til å avklare og fastsette overordnede rammebetingelser for arbeidet med senere reguleringsplaner for et område, og også for flere pågående reguleringsplanprosesser innenfor et større område. Det vises til beskrivelse av gjeldende lover, strategier og plangrunnlag i planprogrammet.

Det er flere årsaker til at man her har valgt en prosess uten utarbeidelse av kommunedelplan. Dette er forhold knyttet til at en kommunedelplanprosess krever utredning av forhold som ligger utenfor NTNUs mandat og oppdragsbrev fra departementet. Videre vil en kommunedelplan være et beslutningsgrunnlag som ikke lett kan endres undervegs i en så stor og langvarig prosess. Den valgte prosessen har tilslutning hos statlige myndigheter og kommunen. NTNU forholder seg derfor til det.

Arbeidet med overordnet veiledende program for offentlige rom/infrastruktur (VPOR) er igangsatt, og det planlegges en behandling av VPOR samtidig med fastsettelsen av planprogrammet. Revidert framdriftsplan vil framgå av revidert planprogram.

Listen over utredningstema i planprogrammet skal bearbeides og vil framgå av revidert planprogram.

Aktuelle rikspolitiske retningslinjer, herunder rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen, legges til grunn for planarbeidet.

Ny veileder om samfunnssikkerhet kommunenes arealplanlegging legges til grunn og følges i det videre arbeidet.

Revidert planprogram vil vise til Strategi for innovasjon og verdiskapning, vedtatt i desember 2017.

Det er lagt opp til ekstra medvirkning i prosessen da det er gitt anledning til å komme med innspill i tilknytning til varsel om igangsatt arbeid med planprogrammet. Videre er det lagt opp til en bred medvirkning, både gjennom ulike møter, befaring og andre aktiviteter, jf. oversikten ovenfor. Tilleggsutredninger vil bli sendt på ny høring før planprogram med prinsipplan og VPOR sendes til godkjenning/fastsettelse.

De ulike områdene vurderes nærmere i forbindelse med mulighetsstudier. Områdene ved Grensen, Hesthagen, Vestskråningen i sør, området sør for Gløshaugplataet og Gløshaugplataet inngår i mulighetsstudiene og vurderes særskilt. I mulighetsstudiene inngår vurdering av risiko knyttet til geotekniske

forhold, tilgjengelighet, forholdet til grøntområder/park, landskap og siktrom. Mulighetsstudiene er grunnlaget for prinsipplanen.

BEHANDLING:

- Planprogram revideres
- Tilleggsutredninger sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn før planprogram med prinsipplan og VPOR sendes til sluttbehandling.
- Planprogram, prinsipplan og VPOR behandles samtidig

6.2 Verneverdier, kulturminner og kulturmiljø

Campusprosjektet er kjent med de verneverdiene som ligger innenfor planområdet. Hensynet til verneverdiene vurderes og illustreres i mulighetsstudiene/prinsipplanen.

Dialog med kulturminnemyndighetene opprettholdes i forbindelse med høring av tilleggsutredningene.

BEHANDLING:

- Dialogen med antikvariske myndigheter opprettholdes i prosessen
- Hensynet til verneverdier vurderes og illustreres i mulighetsstudiene/prinsipplanen
- Bygningsrådets vedtak angående bygging i områder avsatt til grøntområder tas til etterretning. Dette medfører at de fleste merknadene knyttet til verneverdier også blir ivaretatt.

6.3 Park og grøntområder

I bygningsrådets vedtak av 6. mars 2018 ble det besluttet at man ikke går videre med planlegging i Elgeseter park og Høyskoleparken med unntak av Vestskråning fra Hesthagen og opp på Gløshaugen som skal vurderes nærmere. Dette tas til etterretning og mange av de mottatte merknadene er igjennom dette ivaretatt. Vurderinger om eventuelle tiltak i Vestskråningen inngår i mulighetsstudier.

Det kan være aktuelt med geotekniske sikringstiltak i Høyskoledalen (Dødens dal).

BEHANDLING:

- Bygningsrådets vedtak tas til etterretning og de fleste merknadene er dermed ivaretatt
- Vurdering av ev. tiltak i Vestskråningen inngår i mulighetsstudier/prinsipplan
- Ev. erstatningsareal skal vurderes nærmere i de kommende detaljplanene, både i forhold til kvalitet og kvantitet

6.4 Geoteknikk

Stabiliseringstiltak i Nidelva, som forutsetning for bygging på Fengselstomta og ev. Grensen, inngår i arbeidet med reguleringsplanen som Studentersamfundet er forslagsstiller for. NTNU campusutvikling forventer at nødvendige tema utredes i den sammenheng.

Den geotekniske situasjonen utredes nærmere i forbindelse med mulighetsstudiene. Dette legges til grunn for det som foreslås utbygd i prinsipplanen. I det geotekniske arbeidet gjøres det rede for områdestabilitet, fare for skade på eksisterende bebyggelse/naboeiendommer og nødvendige sikringstiltak.

BEHANDLING:

- Geoteknikk utredes nærmere i mulighetsstudiene
- Utredningene skal gjennomgå uavhengig kontroll

6.5 Miljø og klima

NTNU har store miljø- og klimaambisjoner, både med hensyn på trafikk og bygningsteknikk. Ambisjonene konkretiseres i en handlingsplan som ligger til grunn for prinsipplanen og som vil danne grunnlag for rekkefølgebestemmelser i de kommende reguleringsplanene.

BEHANDLING:

- Miljø- og klimaambisjoner konkretiseres i en handlingsplan/kvalitetsprogram som legges til grunn for prinsipplanen
- Krav om rekkefølgebestemmelser i de kommende reguleringsplanene

6.6 Trafikk og logistikk

Det er ønskelig å redusere biltrafikken til campus. Andelen parkeringsplasser sentralt på campus vil derfor bli redusert. Dette ligger som en premiss i planprogrammet. I prinsipplanen og VPOR vil viktige kollektivknutepunkt, hovedferdselsårer for sykkel og viktige gangforbindelser bli angitt. Det vil også bli angitt områder som man må se nærmere på for å sikre tilstrekkelig kapasitet.

Hensynet til jernbanen vurderes og sikring av avstandskrav til spor ivaretas i mulighetsstudiet og i de kommende reguleringsplanene.

Mulighetsstudiene og prinsipplanen skal ivareta behov for tilgjengelighet og tilrettelegging for effektiv rednings- og slokkeinnsats. Detaljerte løsninger for beredskapskjøretøy ivaretas i de kommende detaljplanene ved at det stilles krav om anleggsplan i bestemmelsene.

Det er ikke lagt inn i planene et nytt sentralt varemottak. Varer knyttet til universitetets ordinære drift, mottas på varemottak og distribueres ut. Utfordringene ligger i varer som direkte bestilles av og leveres til enkeltpersoner. Organisering av dette må tas uavhengig av planleggingen av de fysiske omgivelsene. Merknader knyttet til tiltak i Midt-byen, Øya og Elgeseter gate, vurderes ikke nærmere i campusprosjektet da dette er forhold som ligger utenfor prosjektets mandat. Planene for campusutvikling og andre planer i området koordineres slik campusprosjektets interesser ivaretas og at problemstillinger løses i samarbeid.

BEHANDLING:

- Rekkefølgekrav i de kommende detaljplanene om plan for anleggsgjennomføring og sikring av beredskapstiltak
- Kapasitetsvurdering av transportsystem for gående, syklende og kollektivreisende inngår i VPOR
- Hensynet til Stavne-Leangenbanen inngår i prinsipplanen
- Varemottak og logistikk inngår i prinsipplanen
- Tiltak i Elgeseter gate inngår ikke i prosjektet, forventes ivaretatt i kommunens eget prosjekt for Elgeseter gate
- Etablering av ny bru over Nidelva inngår ikke i prosjektet, kan vurderes uavhengig av campusprogrammet

6.7 Tilgjengelighet og universell utforming

Tilgjengelighet og universell utforming ivaretas i prinsipplan og VPOR. Videre skal dette ivaretas i de kommende detaljplanene. Kravene i gjeldende regelverk skal legges til grunn for tilgjengelighet og universell utforming.

BEHANDLING:

- Forbindelse mellom Hesthagen og Gløshaugplatået vurderes i prinsipplanen
- Tilgjengelighet i park vurderes i VPOR og prinsipplan
- Universell utforming og tilgjengelighet i bygninger og mellom bygninger ivaretas i henhold til gjeldende regelverk og universitetets interne prosedyrer

6.8 Knutepunkt

Prinsipplanen skal vise et nettverk av trafikale og sosiale knutepunkt, basert på mulighetsstudiene og VPOR. Videre skal prinsipplanen vise gjennomganger og forbindelse som skal bidra til å åpne campus mot omkringliggende bebyggelse og grøntområder.

BEHANDLING:

- Nettverk av knutepunkt vurderes i prinsipplanen
- Kollektivknutepunkt ved Studentersamfundet og Handelshøyskolen ivaretas med metrobusstasjoner, vurderes også i VPOR

6.9 Næringsliv og samarbeidspartnere

Tilrettelegging for næringsliv og samarbeidspartnere er viktig for NTNU. I planprogrammet blir de nærmeste samarbeidspartnerne synliggjort. I prinsipplanen angis arealet som NTNU har fått aksept for, samt areal for NTNUs nærmeste samarbeidspartnere som Studentskipnaden, SINTEF og St. Olavs hospital.

Mulige tomter i privat eie som kan være aktuelle for prosjektet, vurderes i mulighetsstudiene og i prinsipplanen.

Det er uttrykt behov for å utvide området som planprogrammet skal gjelde. Planområdet foreslås ikke utvidet. Eventuelle områder som ikke tas inn i planområdet, men som benyttes til funksjoner knyttet til NTNUs samarbeidspartnere, kan utvikles uavhengig av planprogrammet. Det etableres arenaer for samarbeid der strategi for videre utvikling av samarbeidet med næringsliv og samarbeidspartnere tas videre.

BEHANDLING:

- Samarbeidspartnere synliggjøres i planprogrammet og behov beskrives nærmere
- Tilrettelegging for samarbeidspartnere i prinsipplanen

6.10 Studentvelferd og studentfrivillighet

I prinsipplanen angis areal som funksjonene knyttet til studentvelferd og studentfrivillighet, skal ivareta. Detaljering og plassering av ulike funksjoner ivaretas i de øvrige delprosjektene i campusprogrammet. Studentfunksjoner i tilknytning til Midt-byen inngår ikke i prosjektet og kan ev. vurderes i andre sammenhenger. Det etableres arenaer for samarbeid der strategi for videre utvikling av studentfrivillighet og studentvelferd tas videre.

BEHANDLING:

- Areal for idrettssenter, barnehage og helsetilbud tas inn i prinsipplanen
- Utendørs aktivitetsareal inngår i VPOR og prinsipplan
- Areal for linjeforeninger og studentaktivitet inngår i prinsipplan og universitetets interne prosesser knyttet til utvikling av campus
- Studentfasiliteter i Kjøpmannsgata vurderes ikke nærmere da dette ikke samsvarer med NTNUs mandat

6.11 Annet

Campus skal utvikles og bygges ut i henhold til gjeldende regelverk, slik at krav til sikkerhet, tilgjengelighet og brukbarhet ivaretas på en god måte.

Ved å legge til rette for Sits funksjoner, inkludert studentboliger, kan omfanget av hyblifisering av eksisterende boligområder, reduseres.

Forhold knyttet til manglende gatefeiling og forsøpling vurderes ikke i planarbeidet, da det er knyttet til ordinær drift og vedlikehold i områdene.

BEHANDLING:

- Teknisk infrastruktur vurderes i VPOR
- Krav som framgår av gjeldende lovverk beskrives ikke nærmere, ev. andre krav vurderes som rekkefølgekrav i de kommende detaljplanene
- Forringelse av boligeiendommer og hyblifisering forebygges ved at det legges til rette for studentboliger på eller i tilknytning til campus, jf. prinsipplanen
- Manglende gatefeiling og forsøpling er knyttet til ordinær drift og vedlikehold av offentlige rom og ivaretas ikke i planprogrammet eller VPOR

7 Oppsummering

Merknadene er gjennomgått for å:

- Avklare hva som krever nye vurderinger
- Avklare hva som ikke kan imøtekommes
- Avklare hvor nye vurderinger skal inngå
- Avklare når vurderingene skal konkretiseres i tiltak/løsninger

Resultatet av gjennomgangen av de mottatte merknadene er at:

- Det gjøres mer detaljerte vurderinger av flere tema og områder
- Tilleggsutredninger sendes på høring/offentlig ettersyn høsten 2018 før kommunens behandling av planprogram med prinsipplan og VPOR våren 2019.

8 Vedlegg

Mottatte merknader kan leses i sin helhet her: <https://www.ntnu.no/campusutvikling/merknader-planprogram>

Merknader mottatt i perioden mars-mai 2018:

Statens vegvesen	Studentersamfundet
Bane NOR	Trærne i Hesthagelunden
Trøndelag fylkeskommune	Lerkendal borettslag m fl.
Riksantikvaren	Borettslaget Schøyens gate 10
Trøndelag brann- og redningstjeneste	Syklistenes landsforbund
Fylkesmannen i Trøndelag	NHO Trøndelag
Studenttinget – læringsmiljø	I K Lykke Eiendom AS
Folkeaksjon Bevar Høyskoleparken	Lincoln AS
Brukerråd Klæbuveien barnehage	Næringsforeningen i Trondheimsregionen
LUKS	SINTEF
Lerkendal Borettslag	SIT
Norges triatlonforbund	St Olav Hospital
Linjeforeninger samlet Gløshaugen Tyholt og Øya	Studentersamfundet
Midt-Norge Bandyregion	Marit Skimmeli
Norges fotballforbund Trøndelag	Aase Bie
Norges Handikapforbund Trøndelag	Svend Aakhus
FAU Singsaker og Rosenborg skoler	Elisabeth W Fremo
Naturvernforbundet Trondheim	Sondre Bergem Sørheim
Norges idrettsforbund Trøndelag krets	Gunnar Sørum
Norges studentidrettsforbund	Gro Hatlen
Singsaker vel	Steffen Wellinger
Studenttinget NTNU	Ellen Kolkind
Velferdstinget i Gjøvik, Ålesund og Trondheim	Mia Koen
DTA Fortidsminneforeningen	Sissel Anita Brevad
Ekorna i Høyskoleparken	Wenche og Anders Thorstensen
Idrettsrådet i Trondheim	Anders T Windsor
Linjeforeningsforumet Dragvoll	Elisabeth Østgaard
Norges Danseforbund Danseregion Midt-Norge	Even Øiseth
NTNUI Dans	Lise Sætervik
NTNUI	Per Olav Østbyhaug